

MPSESM-XVI

Аналіз ініціатив з розвитку ІТ кластерів України у контексті інтеграції в цифровий ринок ЄС

АВТОР

Липовецький Богдан Григорович

ВІДОМОСТІ

здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Харківський національний економічний
університет ім. С. Кузнеця
Bohdan.Lypovetskyi@hneu.net

Анотація. У роботі розглянуто роль ініціатив Європейського Союзу пов'язаних з розвитком українського ІТ сектору та ІТ кластерів. Зокрема проаналізовано такі програми як EU4Digital, Enterprise Europe Network, ITBridge. Окреслено можливості, які надають ці ініціативи українським ІТ-кластерам у сфері міжнародної співпраці, гармонізації цифрових стандартів та розвитку цифрової інфраструктури.

Незважаючи на виклики, пов'язані з геополітичною ситуацією, ІТ сектор України зберігає високий потенціал до подальшого розвитку. Українські ІТ компанії продовжують успішно працювати на міжнародних ринках, надаючи якісні послуги та розробляючи інноваційні продукти. Основними центрами ІТ розвитку є Київ, Львів, Харків, Дніпро й Одеса, де діють ІТ кластери, що об'єднують ІТ компанії, університети та інші організації.

У контексті євроінтеграції України, ІТ кластери можуть стати ключовим інструментом для інтеграції українського ІТ сектору в цифровий ринок Європейського Союзу (ЄС). Така інтеграція відкриває нові можливості для розвитку ІТ сектора, а також забезпечує доступ до європейських ресурсів, технологій і партнерських програм. Європейський Союз має розвинену систему підтримки інноваційних кластерів, як в середині, так і за межами ЄС. Україна, в свою чергу, активно впроваджує низку ініціатив, спрямованих на інтеграцію ІТ кластерів в цифровий ринок ЄС.

Основними серед них є EU4Digital, Enterprise Europe Network (EEN) та ITBridge. Дослідження цих ініціатив дозволяє оцінити їхню ефективність та визначити можливості, які вони надають українським ІТ-кластерам.

Ключова ініціатива ЄС у підтримці цифрової трансформації України – EU4Digital. Ініціатива EU4Digital відіграє важливу роль у підтримці цифрової трансформації України та її інтеграції в цифровий ринок ЄС [1]. Ця програма, фінансована Європейським Союзом, спрямована на розширення переваг Єдиного цифрового ринку ЄС на країни Східного партнерства, включаючи Україну.

EU4Digital сприяє гармонізації цифрових стандартів і законодавства України з нормами ЄС, що є критично важливим для інтеграції у європейський цифровий ринок. Програма підтримує розвиток цифрової економіки в Україні, сприяючи створенню сприятливого

середовища для інновацій та підприємництва. EU4Digital сприяє розвитку високошвидкісного широкосмугового інтернету та інших елементів цифрової інфраструктури, необхідних для розвитку цифрової економіки. Ініціатива підтримує зусилля щодо зниження тарифів на роумінг між Україною та країнами ЄС, що сприяє розвитку цифрової комунікації. EU4Digital надає підтримку у посиленні кібербезпеки в Україні, що є важливим для захисту цифрових даних та інфраструктури. Програма сприяє розвитку цифрових навичок серед населення України, що є необхідним для успішної інтеграції в цифрове суспільство.

Enterprise Europe Network є найбільшою у світі мережею підтримки малих і середніх підприємств з міжнародними амбіціями, що охоплює понад 450 організацій у більш ніж 55 країнах. EEN сприяє встановленню довгострокових комерційних відносин із європейськими компаніями, допомагаючи знаходити перевірених партнерів для розвитку стартапів. Мережа об'єднує ключові організації, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва: торгово-промислові палати, регіональні агенції розвитку, університети та науково-дослідні інститути, а також інноваційні центри. Наприкінці 2022 року до платформи EEN офіційно долучився Харківський ІТ Кластер [2]. Така співпраця сприяє долученню кластеру до довгострокових контрактів із країнами ЄС і підтримки від Європейських інститутів й організацій у сфері ділового та комерційного співробітництва. Через партнерство із EEN Харківський ІТ кластер нівелює інституційні й бюрократичні бар'єри між бізнес-простором ЄС та українськими малими і середніми компаніями.

ITBridge – це стратегічна ініціатива, спрямована на зміцнення співпраці між Європейським Союзом та Україною в цифровому секторі. ITBridge, проєкт, який має на меті посилити роль ІТ кластерів та інтегрувати компанії в європейський цифровий простір, надає українським ІТ-компаніям можливість для навчання, нетворкінгу та доступу до європейських ринків. У 2025 році проєкт об'єднав три ключові ІТ кластери України – Харківський, Дніпровський та Одеський кластери із двома європейськими кластерами – Transilvania IT Cluster (Румунія) та Digital Cluster of Catalonia (Іспанія) [3]. У рамках цього проєкту було проведено ряд бізнес-місій і конференцій, спрямованих на налагодження контактів між українськими та європейськими ІТ-компаніями. Ініціатива має на меті адаптувати Україну до цифрових стратегій ЄС за рахунок: дослідження ринку та нових можливостей співпраці, обмін результатами з українськими та європейськими учасниками проєкту, оновленню стратегій розвитку ІТ кластерів відповідно до цифрових тенденцій.

Ініціативи Європейського Союзу відіграють важливу роль у розвитку українського ІТ сектору та його інтеграції в цифровий ринок ЄС, а ІТ кластери України є інструментом для економічного зближення з ЄС. Вони створюють можливості для розширення міжнародного співробітництва, вдосконалення нормативного середовища і підвищення конкурентоспроможності українських ІТ компаній, сприяючи розвитку технологій та експорту послуг.

Література

1. Innovation Clusters in the Eastern partner countries - EU4Digital. EU4Digital. URL: <https://eufordigital.eu/library/innovation-clusters-in-the-eastern-partner-countries/> (дата звернення: 29.03.2025).

2. Сабадишина Ю. Kharkiv IT Cluster став частиною Enterprise Europe Network (EEN). Чому це важливо і як долучитися. DOU. URL: <https://dou.ua/lenta/news/kharkiv-it-cluster-is-a-part-of-een/> (дата звернення: 29.03.2025).
3. ITBridge: новий етап взаємодії України та ЄС – Kharkiv IT Cluster. Kharkiv IT Cluster. URL: <https://it-kharkiv.com/itbridge-novyj-etap-vzayemodiyi-ukrayiny-ta-eu/> (дата звернення: 29.03.2025).